

Mooses Mentula

Toiset
meistä

WSOY

Mooses
Mentula
Toiset meistä

Werner Söderström Osakeyhtiö – Helsinki

KIITOS,

Onneli, E & O kärsivällisyydestä ja ymmärryksestä
M ja U esiluennasta ja pohdinnoista
Lari tarkoista ammattilaisen näkemyksistä
Kirjailija kiittää WSOY:n kirjallisuussäätiötä
kirjoittamiseen saamastaan tuesta.

TINON KIRJAKASSIN SISÄLTÖ:

Bukowski, Charles: *Tarinoita tavallisesta hulluudesta*
Genet, Jean: *Querelle*
Kerouac, Jack: *Matkalla*
London, Jack: *Etelämeren seikkailuja*

ROMAANISSA MAINITAAN MYÖS:
Austen, Jane: *Ylpeys ja ennakkoluulo*
Orwell, George: *Vuonna 1984*
Poe, Edgar Allan: *Korppi*

© MOOSES MENTULA JA WSOY 2020

ISBN 978-951-0-44497-9

PAINETTU EU:SSA

*Some people they are writers
Others avid readers
Some absorb like vampires
And some are bleeders*

PETER PERRETT

*Jos joku väittää, ettei kuvaus noudata
todellisuutta, voi hänelle vastata, että
todellisuuden on noudatettava kuvausta.*

ARISTOTELES

Ensimmäinen osa

1.

Pölynhiukkaset leijailivat sälekaihtimien raidoittamassa auringossa. Kalkkiutunut kahvinkeitin pörpötti, ja jääkaappi huokaili kyllästyneenä. Joskus oranssiksi maalattujen, nyt haalistuneiden kuivauskaapin ovien edessä seisoivat pyöreä pöytä, jonka ääressä puri ruisleipää Simpsons-hahmoilla koristeltuihin boksereihin verhoutunut sojottavatukkainen mies.

Tino hörppäsi kuumaa kahvia ja käänsi ilmaisjakelulehden sivua. Keskiäukeamalla kerrottiin parikymppisestä miehestä, joka oli lähdössä polku-pyöräilemään Etelä-Amerikkaan. Pukinpartaisen ja viiksensä vahalla piikeiksi teroittaneen, leveästi hymyilevän miehen kirjoitettiin todenneen, että *nyt oli hyvä aika seikkailla, kun ei ollut vielä perhettä, vakituista työtä tai muitakaan velvollisuuksia.*

Tino rutisti lehden mykkyräksi ja heitti sen keittokomeron nurkkaan, samaan läjään, jossa makasi parin viikon satsi pitsalaatikoita ja muutama Juissi-tölkki.

»Ei velvollisuuksia.» Miten kukaan pystyi ajattelemaan siten? Tinoon kokemukset olivat osoittaneet, että elämä koostui nimenomaan velvollisuuksista, olettamista, odotuksista, vaatimuksista ja edellytyksistä. Tämä todentui niinkin arkisessa askareessa kuin ruokakaupassa käynnissä: asiakkaan velvollisuuksiin kuuluu pyrkiä käyttämään kestokasseja muovipussien sijaan, samassa kaupassa usein asioivan oletetaan höyläävän kanta-asiakaskorttia, lähes vaatimukseen kuuluu asettaa patukka hihnalle erottamaan peräkkäisten asiakkaiden ostokset (mutta, helvetti, onko kapulan asettaminen edellä kulkevan vai jäljessä tulevan tehtävä?), asiakkaan edellytetään tervehtivän myyjää sävyllä, joka kertoo asiallisesta kohteliaisuudesta, mutta ei liiasta tuttavallisuudesta.

Tino muisti lukeneensa muinaisen filosofi Demokritoksen esittäneen ensimmäisenä yhä vallalla olevan käsityksen, että maailmankaikkeus koostui atomeista. Täyttä paskaa! Alkeishiukkaset olivat velvollisuudet, oletamat, odotukset, vaatimukset ja edellytykset. Tinoon kehossa oli käynnistynyt tuttu kehä, joka vei suoraan sohvalta maratonille ja lehden ääreltä kamppailuun karhun kanssa. Sydän hakkasi ja keuhkot vaativat samaan aikaan happea ja salpauksi.

Tino kopeloi lääkekaappina palvelevasta maustehyllystä purkin ja kaatoi siitä kämmenelleen pillerin, jonka työnsi kielensä takaosan päälle. Kahvi hulautti tabletin sisäiselle matkalle kohti mahalaukkuja. Tino avasi suuren näytön, istui sohvalle mykkyrälle ja puristi käsivartensa sääriensä ympärille. Ruudulle ilmes-

tyi kuva akvaariosta. Pienet, vikkelät ja värikkäät kalat uivat parvessa ympäri allastaan, kolme viiksekästä monnia imi levää kivien ja laivanhylyn pienoismallin päältä, kultakalat heiluttelivat laiskoina huntumaisia eviään. Tino yritti uppoutua kalojen liikkeiden seuraamiseen sen sijaan, että olisi miettinyt painostavan pysähtynyttä kokonaistilannetta, jossa hän pyrki keskittymään vedenelävien katsomiseen.

Hän oli havainnut Pohjois-Ruotsista lähetetyn netistriimin hypnoottisen vaikutuksen sattumalta surfaillessaan verkon syövereissä eräänä marraskuisena yönä, jota oli edeltänyt vanhempien kanssa käyty hankala puhelinkeskustelu. Tino oli tuolloin oletta-
nut joutuvansa valvomaan hermostuneen ja ärtyneen olonsa vuoksi koko yön, mutta kalojen uinnin seuraminen oli rauhoittanut. Akvaariosta tuli mieleen meri ja sen hiljainen, pimeä maailma. Valtameristä oli tutkittu vasta kymmenesosa, joten niissä riitti miljoonia kuutiometrejä seesteistä tilaa.

Tino oli harkinnut oman akvaarion hankkimista, mutta luopunut ajatuksesta miettiessään vastuuta, joka elävistä olennoista huolehtimisesta aiheutuisi. Hänelle riittäisi uppsalalaisperheen (striimin linkissä mainittiin kameran sijainti, ja lasin päällä olivat vuosien aikana vilahtaneet koosta sekä kynsien huolittelun asteesta päätellen miehen, naisen ja kahden lapsen kädet) kala-astian katsominen.

Vajaan tunnin kuluttua akvaario oli hoitanut tilaustyönsä. Happi kulki normaalisti ja sydän muljahteli harvakseltaan. Tino palautti velliksi sulaneen margariinin jääkaappiin, joka oli tyhjä, kahta perunaa ja

kolmea oluttölkkiä lukuun ottamatta. Hän nosti ohrajuomat riviin pöydälle ja aloitti valmistautumisen ulkomaailmaan siirtymiseen. Ensimmäinen juoma huuhtoi kylmästi sisuskaluja. Lääkkeiden kanssa ei lääkärin ohjeiden mukaan saanut nauttia alkoholia. Tässä ei ollutkaan kyse nauttimisesta; muutama nopeasti nielaistu tölkillinen turrutti mieltä sen verran, että kauppaan pystyi menemään. Riittävä annos oli kolme tölkkiä ennen lähtöä rohkaisuun ja kolme jälkeinpäin pakokauhun noidankehän katkaisuun. Toinen tölkki tyhjentyi yhtä robottimaisesti kuin ensimmäinenkin.

Tino puki päällysvaatteet ylleen, viimeisteli asunsa Blues brothers -aurinkolaseilla ja pään päälle vetäisyllä takin hupulla, joiden tarkoituksena ei ollut niinkään rajoittaa valon pääsyä silmiin tai lämmittää päätä kuin pitää ulkomaailma linssin ja kankaan vahvuuden verran kauempana. Tino kaatoi kolmannen nestemäisen lääkkeen sisäänsä eteisessä ennen kuin tihrusti ovisilmästä, kuulosteli, ettei porraskäytävässä liikkunut ketään ja astui ulos. Hän harppoi rappuset alas neljännessä kerroksesta (hissin käyttäminen oli kestämätön ajatus, seisominen ahtaassa tilassa mahdollisesti toisen ihmisen kanssa ei tullut kyseeseen) ja lähti kävelemään kohti Alepaa.

Sateli harvakseltaan, mutta pisarat olivat isoja kuin vesi-ilmapallot. Muutaman kymmenen metrin päässä näkyi tulevan vastaan lapsi polkupyörällä ja sen jäljessä jalkaansa ontuva nainen. Lapsi ei malttanut pysytellä hitaassa vauhdissa, ja äiti komensi tätä

jarruttelemaan. Ne lähestyivät metri metriltä. Tino tunnusteli etusormellaan, että lasit olivat paikoillaan ja tuijotti tiiviisti metrin päähän asfalttiin. Etusormen paksuinen kastemato pumppasi eteenpäin. Sydän tihensi iskujaan, hengitys katkeili ja hiki valui niskassa.

Lapset olivat arvaamattomia, ne saattoivat tulla juttelemaan, vaikka eivät tunteneetkaan. Katsoivat pirteillä silmillään, virnuilivat ja hakivat vastakaikua. Niille olisi osattava puhua jännittävästi, hauskasti ja huolehtivasti, siten että jutustelu samaan aikaan viihdyttäisi lasta ja viestittäisi lähettyvillä seuraavalle vanhemmalle, että toinen aikuinen oli lapselle turvallista seuraa ja arvosti hänen kasvatuksensa tulosta.

– Kato äiti, tuolla on aurinkolasit vaikka sataa, tyttö sanoi.

Tino nosti hartioitaan ja painoi päänsä kauluksen sisään. Tyttö oli jo vierellä ja äitikin varmaan haki katsekontaktia, jotta he olisivat voineet vaihtaa lapset on lapsia -hymyt.

– Miksi sinulla on aurinkolasit? tyttö tiukkasi.

Sen ääni oli uteliaan ja kiltin oloinen. Tino olisi halunnut vastata lempeästi, vaihtaa äidin kanssa muuttaman ironisen kommentin säätilasta ja jatkaa hyvän tuulisena matkaa. Sen sijaan hän käänsi päänsä sivulle ja tihensi askeleitaan.

– Oletko sinä sokea? tyttö jatkoi.

– Anna sedän olla, nainen sanoi.

Tino nosti päätään naiseen päin ja ehti nähdä lempeät silmät ja hymyn ennen kuin pää alkoi täristä. Tino lähti etenemään puolijuoksua.

Tinon valtaamasta ahdistuksesta saa tuntuman, jos kuvittelee itsensä tilanteeseen, jossa täytyy pitää tärkeä puhe yleisölle, vaikka hengästyttää kuin Cooperin testin jälkeen, taskusta löytyy puhetulosteen sijaan kännykkälasku ja viime hetkellä huomaa, että housujen sepalus on juuttunut auki. Sydän takoo, henki ei kulje ulos eikä sisään, silmät pullistuvat, näkökenttä sumenee, hiki valuu pitkin ohimoita, pää tärisee ja kohta pitäisi puhua. Tinoon iski samankaltainen, mutta sanoilla tavoittamattoman paha tunne aivan tavallisissa tilanteissa, joissa kuului toimia vakiintuneella tavalla eikä luonteva vetäytyminen ollut mahdollista, kuten kauppajonossa, pankkiautomaatilla, porraskäytävässä naapuriin törmätessä tai puhelinmyyjän soittaessa. Yksi pahimmista paikoista oli parturi: nihkeästi narisevasta nahkapenkistä, jossa joutui vastailemaan kysymyksiin lomasuunnitelmista tai työ- tai opiskelupaikasta, ei voinut noin vain nousta ja säännätä pois suojakaapu päällä ja osittain parturoituna. Tukka olikin saanut versoa vapaasti jo vuosia.

Tyttö oli kääntynyt ja lähtenyt seuraamaan. Se pyysytteli leppäkertun kuvilla koristellulla pyörällään vieressä. Tino yritti kiristää vauhtia, mutta apurattaat vain hurisivat ja tyttö sinnitteli kannoilla.

– Tuuli, takaisin! tytön äiti huusi.

Natiainen ei välittänyt äitinsä huudoista. Pörräsi iholla kuin feissari torilla ja uteli kaikenlaista. Tinon näkökenttä kaventui keilaksi, rintakehää puristi. Tytön äiti huusi lapselleen ja koitti ottaa tätä kiinni, mutta kävely oli ontumisen vuoksi hidasta. Tinon olisi saatava tyttö häipymään.

– Hää! Tino kähisi ja näytti hampaitaan.

Tyttö löi jarrut lukkoon ja alkoi huutaa itkun se-
kaisella äänellä äitiä. Tino jatkoi juoksuaan Alepalle
saakka, nojasi kätensä polviin ja tasasi hengitystään.
Paniikki alkoi hellittää, mutta tilalle tuli häpeä ja
pettymys. Pikkutyttö oli pelästynyt hänen vuokseen.
Itku oli jäänyt kaikumaan Tinon korviin. Hän puristi
silmänsä kiinni ja sanoi mielessään, ettei pitänyt syyt-
tää itseään asiasta, jolle ei voinut mitään.

Mainosikkunan teippausten läpi näki kassalle, jonka
takana istui tuntematon myyjä. Hyvä. Edellisellä kaup-
pareissulla kurkkuaan jatkuvasti kurautteleva mies-
myyjä oli viritellyt tuttavallista jutustelua: »Eipä jäänyt
Suomi hellepihteihin, vaikka kuinka Pekka Pouta lu-
paili.» Seuraavalla kerralla se olettaisi, että rupattelusta
edettäisiin urheilutapahtumien kommentointiin, sit-
ten politiikkaan ja lopulta henkilökohtaisiin aiheisiin.

Tino avasi raskaan lasioven varovasti, ettei siihen
sidottu lehmänkello kilahtaisi, nappasi oven vierestä
perässä hinattavan ostoskorin ja alkoi kerätä: paketti
Juhlamokkaa, kaksi litraa kevytmaidon, seitsemän ba-
naania, kalapuikkoja, jauhelihaa, hernekeittopurkki,
tuplapakkaus mexicana-pakastepitsaa, kurkku, ruis-
palaleipää, voileipäkinkkua, litran mansikkajugurtti,
puolitoista litraa kolaa, pussillinen hedelmäaakkosia
ja sikspäkki bulkkiolutta.

Tino oli tutkivinaan pakastealtaan antimia, kunnes
kassalla ei ollut jonoa. Hän yritti nyökätä myyjälle,
mutta liike jäi pehmeäksi, eikä sitä tunnistanut ter-
vehdykseksi. Voisikohan sen toistaa? Tino luopui aja-
tuksesta ja alkoi lappaa ostoksia kumihihnalle.

– Hinta puuttuu.

Myyjä roikotti Chiquita-terttua sormissaan, joiden kirkkaanpunaisten kynsien päälle oli kiinnitetty kimalletta.

– Mitä tehdään?

Siis miten niin tehdään? Mitkä ovat vaihtoehdot?

– Käytkö punnitsemassa vai jätetäänkö pois?

Myyjän ässä iski terävästi kuin löylyvesi kuumille kiville. Tino ei pystynyt katsomaan myyjää silmiin, koska pää olisi alkanut täristä. Hän näki vain banaaniheilurin, jonka jokainen nykäys survoi aivoihin lisää painetta.

– Joo.

Myyjä naurahti. Olisi pitänyt yhtyä hörähdykseen ja pyöritellä päätä yhdessä, mutta Tino sai aikaiseksi vain käden heilautuksen.

– Poisko?

Tino huitaisi kättään uudestaan ja painoi leuan kiinni rintaan. Sydän väpätti kuin tamburiini. Jokainen värähdys ahtoi pakokauhua kehoon eikä venttiiliä ollut. Hiki valui pitkin selkäranka. Sydämen lisäksi kovilla oli mieli; aivot olivat jäätä, johon tuli ensin yksi railo sitten useampi ja lopulta halkeamat alkoivat ritisten levitä ja yhdistyä. Tino survoi ostokensa muovipussiin ja syöksyi ulos.

Hän nojasi seinään. Paita oli liimautunut ihoon, ja päässä humisi.

– Äiti, tuolla se on taas. – Se sairas!

Tyttö ja äiti lähestyivät. Tino vilkuili ympärilleen. Muutaman metrin päässä oli ovi. Hän tempaisi sen auki ja astui osto- ja myyntiliikkeeseen. Seiniä kiersi-

vät hyllyt, joiden ylimmille tasoille ulottumiseen tarvittaisiin tikkaat. Tino työntyi peremmälle, jotta voisi tarvittaessa piiloutua hyllyjen taakse. Hän kompastui lattialla makaavaan esteeseen ja pyörähti sen yli, ostoskassi pysyi kuin ihmeen kaupalla pystyssä. Törmäyksen syyksi paljastui jättimäinen panssarikuorinen kilpikonna. Tarkemmin katsottuna kyseessä oli pelkkä kilpi; konna oli jossain vaiheessa jättänyt kotinsa ja siirtynyt toisiin ulottuvuuksiin. Keltaruskean kuoren pinta muodostui kuin toisiinsa kiinnittyneistä valtavista isovarpaan kynsistä, joita ympäröivät syvät urat. Kuoreen oli kaiverrettu kuvioita ja kirjaimia. Kilven reunaan oli porattu reikä, jossa roikkui kulkunen.

– Mitä etsit?

Näköhavaintoa aiemmin välittyi tupakan ja tuoreen viinan haju. Tino vilkaisi nopeasti ylös. Vieressä seiso iäkäs rokonarpinen mies. Silmiin katsominen oli tällä reissulla liikaa, joten Tino tuijotti miehen harmaata ja helmastaan rispaantunutta neulepaitaa sekä kellastuneista sormista roikkuvaa sätkää, joka tiputteli tuhkaa lattialle.

– Älä helvetti sano, että tulit vain katselemaan. Kauppaan tullaan ostamaan, jos haluaa katsella, voi mennä elokuvaan tai vaikka strippibaariin, mies sanoi.

– Tuota minä... Tino aloitti.

Hän otti askeleen aikomuksenaan luikahtaa ulos, mutta mies ojensi jalkansa eteen.

– Saat kolmella kymppillä, mies sanoi.

– Minkä?

– Kilven tietysti.

– Ei minulla...

– Paljonko on?

– Kymppi.

Kuului rahinaa, kun mies raapi sänkistä poskeaan.

– Perkele, anna se. Kyllähän sillä punaviinipullon saa, ja romua täällä riittää.

Tino kaivoi lompakostaan setelin.

– Ota noita myös.

Kyse oli enemmän käskystä kuin kehotuksesta tai kysymyksestä.

– Saat ilmaiseksi. Ei niistä kukaan nykyään maksa.

Mies ojensi kangaskassin ja osoitti tiskin takana, lattialla makaavaa kirjaläjää. Tino penkoi kasaa ja työnsi pussiin yhden, jonka kirjoittajan nimen tunnisti.

– Ei, ei, ei. Anna paskan olla. Siellä on mestariromaanija ja keräilyarteita. Pistä tänne se, niin kerään setin, mies sanoi.

Divarinpitäjä kaivoi opuksia, puhalteli pölyjä kansien päältä ja savua tupakastaan, puhisi itseksensä ja lappoi puolenkymmentä kirjaa kassiin, jonka ojensi Tinolle.

– Oletko autolla liikkeellä?

Tino ei osannut yhdistää kysymystä mihinkään.

– Siis kun tuo kilpi painaa aika helvetisti. – Perkele, eihän se minun murhe ole. Kokeillaan. Kumarru!

Tino laski selkäänsä kaarelle. Mies taputti kuin hevosta ja komensi matalammaksi. Divarinpitäjä kyykistyi, tarttui kilven reunasta, ähkäisi ja nosti taakan Tinnon selän päälle. Kun taakka oli saatu tasapainoon, mies tokaisi:

– Sinähän olet kuin Gregor Samsa.

Mies päästi pitkän elokuvamaisen naurun, joka päättyi yskänkohtaukseen.

– Kokeilehan liikkuu.

Tino lähti etenemään vaivalloisesti. Kuoren paino notkautteli polvia, mutta kantamus pysyi tukevasti paikoillaan. Toisessa kädessä oli ruokakassi ja toisessa kirjat.

Myyjä avasi oven.

– Turvallista matkaa.

Muutaman sadan metrin matka tuntui vaellukselta. Kuori painoi ja miehen ja kilpikonnaan sekasikiö oli omiaan herättämään huomiota.

– Äiti kato, tiineits-mutantti-ninja-kilpikonna!

Tuttu tyttö. Tino veti päänsä kuoren sisälle ja kyykistyi. Oli pimeää. Kuoren läpi kuului himmeästi tytön äidin ääni:

– Tuuli, heti pois!

Tyttö sanoi jotain ja koputti kuoreen. Tino ajatteli akvaariossa asuvaa monnia ja sen hiekkakuoppaa. Hän puristui kilven alle niin pieneksi kuin pystyi. Hän ei ollut varma, oliko aikaa kulunut minuutti vai kymmenen ennen kuin hän kurkisti varovasti kilven reunan alta. Ketään ei näkynyt. Tino lähti vaappumaan niin lujaa kuin pystyi. Kilven pitäminen tasapainossa esti ylävartalon liikuttamisen ja supisti näkökentän metrin päähän eteen. Matka taittui hitaasti, mutta kotitalon ulko-ovi koitti ilman muita välikohtauksia.

Tino heitti ensimmäisen rauhoittumiskaljansa kierteellä sisään, pakkasi ruuat kaappiin ja raahasi kilven

eteisestä olohuoneeseen. Se olisi ehkä sopinut mielenkiintoiseksi koristeeksi huvilan saliin; yksiössä se vangitsi tilan ja huomion. Tino katseli ympärilleen, kilpi voisi asettua seinästä sojottavaan telineeseen, jossa oli joskus ollut kuvaputkitelevisio. Kilpi istui siihen jämäkästi. Tino kuljetti etusormeaan kuoreen kaiverretun kolmion päällä. Sormenpään alla kuumotti. Kuin olisi tunnustellut auringon lämmittämää kalliota. Kuori oli konkreettinen jäännös jostakin eläneestä, samaan aikaan elävä ja kuollut. Vanhimmat kilpikonnat olivat eläneet yli kahdensadan vuoden ikäisiksi. Tuokin oli voinut tampata maapallolla samaan aikaan Napoleon Bonaparten kanssa ja läpäistä selväjärkisenä Euroopan hullun vuoden.

Tino haki kylmästä toisen kaljan, suhautti sen auki ja lösähti sohvalle. Hän ehti hörpätä kahdesti ennen kuin muisti kirjat, haki pussin eteisestä ja pinosi kuluneet sekä kulumistaan hiirenkorville ruttaantuneet opukset olohuoneen pöydälle. Valikoima oli täysin sekalainen. Tino päätti aloittaa kasan päällimmäiseksi päätyneestä teoksesta. Hän nosti kirjan nenänsä eteen ja pläräsi. Tuoksui suolalta ja paahtuneelta hiekalta. Kannessa oli kahvikupin jättämä kellertävä rengas.

2.

Tino heräsi sohvalta kirja rintakehän päällä. Vuorokauden vaihe oli aluksi epäselvä, mutta seinäkello näytti kymmentä ja pimeys sekä se, että televisioruudulta näkyvän akvaarion valot olivat sammuneet, viestitti, että oli ilta.

Tino selasi opusta ja huomasi, että oli ehtinyt päästä lähes loppuun ennen simahtamistaan. Oli ankeaa herätä tunkkaisesta yksiöstä, kun oli hetki sitten seurannut helmien sukeltamista trooppisen saaren edustalla, kartanpiirtäjän kynän saavuttamattomilla seuduilla. Tino nousi aikomuksenaan mennä vessaan, kun hän kompastui lattialla olevaan kirjakassiin. Siihen oli painettu *Kirjat ovat ikkunoita maailmaan*. Tino istui pöntölle ja ajatteli lauseen pitävän varmasti paikkansa. Hän oli äsken katsellut trooppista saarta ja seurannut lähetyssaarnaajan ponnisteluja heidän ja oman maailmankuvansa oikeudellisuuden parissa. Kokemus oli vahva, mutta voisiko sitä vielä jotenkin voimistaa? Voisiko ikkunan avata?

Tino muisti nähneensä televisiossa maailmankuulun kirjailijan haastattelun, jossa tämä kertoi, että monet luulevat kirjoittamisessa olevan parasta kuvitteellisen maailman luominen ja ajatus siitä, että muut pääsevät nauttimaan siitä. Kirjailija oli naurah-
tanut ja jatkanut, ettei hienointa kuitenkaan ole se, vaan mahdollisuus elää rakentamassaan maailmassa kirjoittamisprosessin ajan.

Haastattelun näkemisen jälkeen Tino oli ostanut käytetyn tietokoneen, tulostimen sekä paperia ja ryhtynyt kirjoittamaan. Valitettavasti hänen elinpiiristään ei aiheita varsinaisesti kummunnut. Putkiston kautta kuuluvat naapureiden äänet ja akvaarionäky-
mät oli kaluttu nopeasti loppuun. Kirjoittamisyritys oli tyrehtynyt alkuunsa.

Mutta jos hän unohtaisikin omat kokemukset ja hyödyntäisi kirjoja. Löytyisikö niistä sisältöä, jota hän voisi käyttää maailmansa luomisessa. Tino lähti ves-
sasta päättäväisenä, nappasi läppärinsä, asettui keittiön pöydän ääreen ja painoi kuvaketta, joka esitti sulkakynää ja paperia.

Tuuli ei kuumuuden vuoksi virkistänyt vaan päinvas-
toin voimisti lämmön vaikutusta. Helle oli ahdistan-
nut Tyynenvaltameren saartamaa pientä troopillista saarta päiväkausia ja ilma oli kostea kuin turkkilai-
sen kylpylän höyryhuoneessa.

Mormonisaarnaaja Joshua Donaldsson oli perunut päivän hartaushetkensä ja paennut paahdetta palmun-
lehvillä katettuun majaan, jonka hän jakoi elätti-
kilpikonnansa kanssa. Hän makasi riippumatossa ja

torkkui. Luomet alkoivat painaa, ja mieli siirtyi kauas valtameren taakse muistoon, jossa hän ruokki englantilaisen lapsuudenkotinsa pihalammessa eläviä karppeja leivänmuruilla.

Tino laski läppärin kannen hetkeksi alas ja käveli jääkaapille tehdäkseen voileivän. Hän jumittui tutkimaan sen oveen magneeteilla kiinnittämiään postikortteja, joita vanhemmat olivat lähettäneet pohjoismaisilta leirintäalueilta ja sisko kaukomailta. Troopista hiekkarantaa kuvaavan kortin maisema näytti tutulta. Kortin vasemmassa reunassa, kultaisessa leikkauksessa oli palmu ja muun kuva-alan täyttivät hieno hiekka sekä turkoosina hohtava meri. Hetken Tino luuli näkevänsä, kuinka myrskytuuli taivutti palmun kaarelle. Hän päätti lykätä leivän teon tuonnemmaksi ja palasi koneelle.

Lähetysaarnaanajan työ oli yksinäistä. Tällä puolella maailman palloa lontoolainen kirkonmies oli erilainen ja ulkopuolinen. Kalpean kalju päälaki poikkesi mustien korkkiruuvien peittämistä eikä yhteistä kieltä löytynyt. Ja vaikka puhuminen olisi onnistunutkin, niin oppimattomien villien kanssa ei todennäköisesti olisi syntynyt kovin sivistynyttä keskustelua. Toverisuhteiden muodostuminen oli vaikeaa tai lähes mahdotonta edellä mainituista ja siitä syystä, että kotiseurakunta halusi saarnaajan vaihtavan palveluspaikkaansa aina muutaman vuoden välein. Tunteitaan säästääkseen Donaldsson oli oppinut pitämään ihmisiin etäisyyttä.

Mieli räjähtää, paniikki iskee! Vain kuvittelun voima ja hyvä tarina luovat maailmaan rajoja.

Syrjäytynyt Tino ei pysty lähtemään kotoaan ihmisten ilmoille. Vaatimuksia ja velvollisuuksia paetakseen hän hakee kaapista purkin, kaivaa siitä pillerin, työntää kielensä takaosan päälle ja vauhdittaa kahvilla lääkkeen liukumista mahalaukkuun. Hän asettuu seuraamaan Pohjois-Ruotsista lähetettävää web-kamerakuvaa akvaarion pohjalla lymyävistä monneista. Näky rauhoittaa, se tuo hänen mieleensä meren ja sen hiljaisen, pimeän maailman. Tinon rauhantunnetta häiritsee vain keittiön pöydällä loimottava läppäri. Se synnyttää hänessä kiusauksen kirjoittaa itselleen kokonaan toisenlainen elämä.

Toiset meistä on toiviomatka kotoa ihmisten keskuuteen. Se herättää henkiin Charles Bukowskin, Jack Kerouacin, Jane Austenin ja Edgar Allan Poen.

Matkalla lukija pohtii, teemmekö ratkaisumme itse vai olemmeko vain osa jonkun kertomaa tarinaa.

